

Mundus Aspectabilis Philosophice Consideratus

Falck, Joseph

Augustae Vindelicorum, 1740

§. III. Sola Ecclesia Catholica docet hunc cultum modo ad captum & necessitatem omnium hominum accomodato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95848](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95848)

§. III.

*Sola Ecclesia Catholica docet hunc cultum modo
ad caput & necessitatem omnium hominum accommodato.*

Characteristica veræ Religionis est cultus Deo dignus §. præced. explicatus: hunc non adinvenit homo, sed homines docuit ipse Deus, homo factus. Amor perfectus Dei cogniti est basis illius & fundamentum; reliqua, uti plures veritates revelatæ, speculativæ & practicæ, sunt cultus magis extensus & explicatus, quæ tamen eò tendunt omnia, ut Deus perfectè cognoscatur, & ametur, & colatur, modo tanta Majestate & Bonitate condigno. Christi, Verbi incarnati, doctrinam scriptam, vel traditam profitentur, quotquot Christiano nomine gloriantur; sed quis eorum puram Jesu Christi doctrinam ita proponit ac docet, ut homo simplex & rectus eam faciliè agnoscat, & indubitanter sequi possit?

Omnes homines, præsertim simplices & indocti, indigent Auctoritate, quæ decideret, & cujus decisioni fidere possint, quin opus sit discussione, cuius patenter incapaces sunt: quæ enim ratione exigere potest, ut mulier rustica vel opifex plebejus examinet textum originale, editiones, versiones, & sensus varios textus sacri? Deus defuisset indigentia & necessitati omnium ferè hominum, nisi ipsis constituisset Auctoritatem infallibilem, per quam eximantur hac discussione impossibili, & errandi periculo liberentur. Igitur homo indoctus qui perbene noscit Dei Bonitatem, & satis superque experitur suam impotentiam, supponere debet talem Auctoritatem à Deo ordinatam, eamque humiliter ac demissè quærere, ut eidem se submittat. Sed ubinam locum hanc inveniet?

Societates omnes ab Ecclesia Catholica separatæ, in eo separationis suæ fundamentum reponunt, quod velint quemlibet hominem privatum constituere judicem scripturarum, seque illi ostensuras spondeant, scripturam contradicere antiquæ illi Ecclesiæ; primum statim, quod personam quamlibet privatam, si sectas illas audiat, oportet facere, est, ut sibi arroget prærogativam judicis, & judicet inter illas & Ecclesiam, quam deseruerunt. Jam quis opifex plebejus, aut quæ rusticis muliercula possit sine ridicula, ac temeraria arrogantia, offensionis plena, apud se sic statuere, & dicere: *Nunc vadam, & examinabo, utrum Ecclesia antiqua bene vel malè interpretata sit textum scripturæ.* En nihilominus punctum essentielle & fundamentum separationis omnis rami ab antiquo stipite! Cuilibet indocto, qui scit, & experitur suam ignorantiam & incertitiam, horrore esse debet primus hic passus, & actus adeo arrogans & temerarius; quærit proinde Auctoritatem, quæ illum eximat ab hoc actu temerario, atque à tali examine, cuius ipse incapax est. Omnes novæ sectæ, sequendo suum principium fundamentale, clamant, eique dicunt; *Lege, discute, judica, decide.* Sola antiqua Ecclesia eidem dicit, non judica, non decide; sufficiat tibi humilè esse ac docilem: Deus suum mihi promisit spiritum, ut te servem ab omni errore immunem. Quam harum sequatur indoctus iste? an illas, quæ petunt ab ipso impossibile? an istam, quæ promittit ei, quod ipse impotentia, & Bonitati Divinæ maximè convenit?

Propone tibi paralyticum, qui vult è suo lecto se proripere, quia domus concepto igne flagrat. Consilium petit & opem à quinque viris astantibus, qui

qui omnes ei dicunt, surge, curre, penetra confluentem turmam, libera te ab hoc incendio. Denique invenit sextum, qui ei dicit: permitte te mihi, ego te hinc exportabo in meis brachiis, & ponam in tuto loco. Putasne, illam fidem habiturum quinque viris, qui ei consulunt, quod probè scit, & sentit, se facere non posse? an non potius credet illi, qui solus ei promittit auxilium suæ impotentiae accommodatum? Huic ille se totum permittit sine ulteriori ratiocinio, nec aliud quærit, quàm ut se in illius brachiis tractabilem præbeat ac docilem. Ita profectò evenit homini in sua simplicitate, & ignorantia humili & submisso: fieri non potest, ut seriò audiat illas sectas, quæ inclamant, eique dicunt: *Lege, discute, decide*, cum perbene sciat ac sentiat, se nec posse legere, nec discutere, nec decidere. Singulari potius ipsi solatio est, quòd audiat antiquam Ecclesiam sibi dicentem: agnosce tuam impotentiam, submitte te, esto docilis, confide Bonitati Dei, qui nos non relinquit sine auxilio, quo ad ipsum pervenire possimus: sine, permitte te mihi, ego te recipiam in mea brachia. Nihil simplicius, nihil brevius hac viâ ut perveniat ad veritatem: homo indoctus nec indiget libro, nec ratiocinio profundiore, ut veram inveniat Ecclesiam, clausis oculis clarè intelligit, illas omnes, quæ volunt illum constituere judicem, non esse tales, quibus possit fidere, eamque solam, quæ jubet, ipsum demissè ac humiliter credere, posse esse veram. Librorum ac discussionum loco ei satis sunt propria impotentia & Bonitas Divina, ut reiiciat adulantem seductionem, & firmus persistat in humili docilitate: prudens ipsius ignorantia sufficit ad decidendum; hæc ipsa ignorantia ipsi vertitur in scientiam infallibilem: quò magis ignorans est, eò magis hæc ignorantia palpandam ipsi exhibet absurditatem sectarum illarum, quæ volunt eum constituere judicem in re, quam non potest examinare.

Et hæc Auctoritas non indoctis modò, sed ipsis etiam doctis summopere proficua est, ac necessaria, ut humilientur & suam sentiant incapacitatem. Continua altercatione & discussione sapius ita implicantur, ut consiciantur in majora dubia, quàm indocti: disputant sine fine inter se, & sæpe pertinaciter adherent opinionibus absurdissimis. Equè igitur ipsi, ac plebs infima, indigent Auctoritate suprema, quæ deprimat eorum arrogantiam, corrigat eorum præjudicia, terminet illorum lites, tollat dubia, dissidentes ad concordiam revocet, & denique Docti uniantur cum indoctis, idemque sentiant omnes.

Sed ubi hanc auctoritatem omni ratiocinio superiorem inveniemus? In nulla sectarum inveniri potest; quæ non aliter formantur & coalescunt, quàm inducendo homines ad examinandum & discutiendum, constituendo eos iudices scripturarum supra Ecclesiam. Non igitur inveniri potest, nisi in Ecclesia antiqua, quam Catholicam dicimus: in hac enim ortæ sunt dissensiones; in hac fuit semper, & est Auctoritas, quæ veritatem doceat, & dissidentes ad concordiam revocet, aut reluctantes condemnet. Quid simplicius, quid imbecillitati plebis magis accommodatum, quàm decisio, ad quam non alia re opus est, quàm ut quis sentiat suam inscitiam, & nolit tentare, quod est impossibile. Reijce discussionem patenter impossibilem, & arrogantiam ridiculam: & en! te Catholicum.

Veram igitur ad felicitatem viam cognoscere potest homo, qui rationis compos est, qui mentem habet liberam, qui rectus est corde, & illam sincerè quærit. Imprimis enim ex admirabili hac in Mundo Aspectabili rerum universitate potest cognoscere sapientiam, potentiam, bonitatem Creatoris &

Patris

Patris optimi, quem propterea colendum intelligit modo, quo potest meliore, & quantum in ejus viribus est, tanta Majestate ac Bonitate condigno. Talem autem cultum nusquam reperit, nisi in sola Religione Christiana, quæ omnem perfectionem docet, & quidquid, etiam interius, vitiosum est, excludit, quæ pro fundamento & basi habet amorem Dei supremum ac perfectum, quo Deus amatur super omnia, & omnia referuntur ad ipsum. Hunc porro cultum, prout illum à Christo accepimus, & se extendit ad omnes vitæ humanæ actiones ritè peragendas, atque ad Deum referendas, sola Ecclesia Catholica proponit ac docet modo, qui Divinæ Bonitati maximè conveniat, & sit ad captum, & necessitatem omnium hominum accommodatus. Conclusionem inde deducendam alijs relinquimus: nos ejus loco Sapientiæ increatæ & infinitæ Bonitati Divinæ immortales hinc gratias agimus.

Elen-